

Uchwała Nr IV/70/99
Rady Miejskiej w Gliwicach
z dnia 28 stycznia 1999 r.

w sprawie: zatwierdzenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 1999”.

Działając na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U Nr 13 z 1996 r., poz. 74 z późn. zmianami), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zmianami) Rada Miejska na wniosek Zarządu Miasta

u c h w a ł a :

1. Zatwierdzić „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 1999” w brzmieniu wg załącznika Nr 1 do niniejszej uchwały
2. Przyjąć „Zasady wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu tymi napojami” stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.
3. Zobowiązać Zarząd miasta do przedłożenia do końca I kwartału 2000 roku sprawozdania z realizacji zadań określonych w „Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 1999”.
4. Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Gliwicach Nr XL II/610/98 z dnia 22.01.1998 r.
5. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Miasta.
6. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego oraz podlega publikacji w prasie lokalnej

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Gliwicach

Zdzisław Goliszewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ

W 1998 r. liczba punktów sprzedaży alkoholu wynosiła 717 (710 zezwoleń A - alkohol do 4,5% oraz piwo, 570 zezwoleń B - alkohol 4,5%-18% bez piwa oraz 509 zezwoleń C - alkohol powyżej 18%).

Strukturę spożycia napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież obrazują wyniki „Monitoringu problemów alkoholowych- Gliwice 1996”. Ponad 79% uczniów siódmych klas szkół podstawowych ma za sobą pierwsze próby picia alkoholu, a 61% nadal spożywa napoje alkoholowe. Ponad 30% ma za sobą doświadczenia upojenia alkoholowego. Uczniowie szkół podstawowych często piją w domu w czasie uroczystości rodzinnych. Uczniowie szkół ponadpodstawowych aż w 92% mają za sobą pierwsze próby picia alkoholu, a ponad 78% nadal spożywa napoje alkoholowe. Uczniowie ci spożywają alkohol w czasie zabaw i spotkań z rówieśnikami. Zaobserwowano również proces obniżania się wieku inicjacji alkoholowej.

Naruszanie praw i porządku publicznego pod wpływem alkoholu obrazują dane z Policji i Sądu. Liczba interwencji Policji w awanturach, wywołanych nadużyciem alkoholu, stanowiła 99% wszystkich interwencji domowych. Sąd Rejonowy w Gliwicach wydał 86 wyroków skazujących za znęcanie się nad rodziną w stanie upojenia alkoholowego. Obserwuje się wzrost liczby wykroczeń pod wpływem alkoholu wobec dzieci. Notowany jest wzrost liczby spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej, jak również wzrasta przestępczość wśród nieletnich i dorosłych. Policja skierowała 1253 wniosków do Kolegium ds. Wykroczeń za zakłócanie porządku publicznego, z czego 1056 dotyczyło osób będących pod wpływem alkoholu. Do Izby Wyrzeźwień i miejsca zamieszkania doprowadzono 3350 osób. Liczba dorosłych osób nietrzeźwych izolowanych w pomieszczeniach dla zatrzymanych w jednostkach policji stanowiła ponad 20% ogółu izolowanych. Liczba nieletnich zatrzymanych i izolowanych do wyrzeźwienia stanowiła 3,5% ogólnej liczby zatrzymanych. Co dziesiąta rodzina otrzymująca pomoc finansową z Ośrodka Pomocy Społecznej jest objęta opieką z tytułu występujących tam problemów alkoholowych. W rodzinach tych żyje 1395 osób, co stanowi ok. 0,7% ogółu mieszkańców.

Analiza stanu świadomości społeczności lokalnej na podstawie ankiety „Alkohol w mojej okolicy” wykazała niewielką wiedzę ankietowanych na temat szkodliwości spożywania alkoholu. Ponad 50% ankietowanych wyraża opinię, że osób nadużywających alkoholu w okolicy ich miejsca zamieszkania jest tyle samo, co w innych okolicach miasta i osoby te stanowią szczególne zagrożenia dla bezpieczeństwa w mieście. Dość powszechne jest przekonanie, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy w porównaniu z alkoholem zawartym w wódce.

Na terenie gminy obserwuje się zjawisko sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym i młodzieży do 18 roku życia. Ponad 57% uczniów szkół podstawowych kupuje samodzielnie

piwo, 16% wino, 19% wódkę. Aż 72% młodzieży szkół ponadpodstawowych samodzielnie kupuje piwo, ponad 34% wino i nieco ponad 40% wódkę.

Alkohol spożywany w nadmiernych ilościach powoduje również wiele szkód w środowisku pracy, np. wypadki, spadek wydajności pracy, absencja chorobowa.

Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęła i rozpatrzyła 193 wniosków o objęcie leczeniem przymusowym, z czego 40 wniosków skierowano do Sądu Rejonowego. Liczba rozpatrywanych wniosków w porównaniu z rokiem poprzednim powiększyła się, natomiast zmniejszyła się ilość wniosków kierowanych do Sądu. Poradnia Leczenia Uzależnień udzieliła 6200 porad, z czego ok. 10% stanowią przyjęcia pacjentów pierwszorazowych, 18% pacjentów było skierowanych na leczenie stacjonarne. Około 15% pacjentów było zobowiązanych do ambulatoryjnego leczenia odwykowego. W programie terapii grupowej uczestniczyło 3500 pacjentów.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności terapeutyczno-profilaktycznej na terenie Gminy.

Lecznictwo odwykowe prowadzone jest w Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Gliwicach, ul. Dębowa 5. Poradnia Leczenia Uzależnień czynna jest codziennie, również w godzinach popołudniowych. Prowadzi szeroki wachlarz usług medyczno-psychologicznych. Posiada fachowo przygotowaną kadre, z czego większość to absolwenci szkoleń organizowanych przez Instytut Psychologii Zdrowia i Trzeźwości oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie. Ponadto w Gliwicach funkcjonuje Centrum Leczenia Uzależnień „Familia” przy ul. Huberta 6, które prowadzi całodobową terapię uzależnień mieszanych.

W 1998 r. przeprowadzono różnego typu programy profilaktyczne w 50 szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W realizację programów było zaangażowanych ok. 70 nauczycieli, w programach uczestniczyło ok. 3000 dzieci i młodzieży. Programy realizowane na terenie gminy to: „Siedem kroków czyli Drugi Elementarz”, „Spójrz inaczej”, „NOE”, „Zanim spróbujesz” i inne.

W Gminie funkcjonuje Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, które udziela profesjonalnej pomocy dzieciom i rodzicom. Działają Klub Abstynentów „KROKUS” oraz grupy samopomocowe: Anonimowi Alkoholicy (5 grup), Al.-Annon (1 grupa). Funkcjonuje Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży „SPLIN” oraz Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „HELP”.

Mapa problemów alkoholowych

Problemy wynikające z picia alkoholu obejmują swoim zasięgiem całą populację Gminy, dlatego podejmowane działania na rzecz zdrowia publicznego objęły dotychczas w równym stopniu populację ludzi pijących, jak i tych, którzy dopiero podejmą decyzję co do ilości, jakości i częstotliwości picia alkoholu. Biorąc pod uwagę, że nie wszystkie rodziny dotknięte problemem alkoholowym korzystają z pomocy Policji, Opieki Społecznej i Poradni – należy wnioskować, że skala problemu jest znacznie większa niż wynika to z przytoczonych danych statystycznych. Z poczynionych obserwacji wynika, że do dzielnic najbardziej zagrożonych należą: Osiedle Robotnicza, Łabędy i Sośnica. Uwzględniając skalę problemów alkoholowych w Gminie i skutki nadużywania alkoholu zarówno wśród dorosłych jak i dzieci, konieczna jest realizacja zadań i założeń określonych w programie na rok 1999. Posiadane

zasoby w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych wskazują na możliwość realizacji zadań, wynikających z przyjętych założeń.

CELE

Rada Miejska w Gliwicach, świadoma zagrożeń jakie niesie nadużywanie napojów alkoholowych i uznając trzeźwość za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra gminy, przyjmuje następujące cele „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” zgodnie z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 1997-1999:

1. Zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież
2. Zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnienia.
3. Zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
4. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
5. Zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (pomocy i zaniedbań).
6. Zmniejszanie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy.
7. Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
8. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
9. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
10. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

ZADANIA

Zgodnie z intencją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Miejska w Gliwicach przyjmuje następujące zadania w realizacji „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

I. Ograniczenie popytu na środki psychoaktywne przez stworzenie atrakcyjnej dla nich alternatywy. Stworzenie atrakcyjnych grup odniesienia dla młodych ludzi ważnym elementem lokalnej polityki społecznej.

1. Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb związanych z kulturą fizyczną (m. in. troska o utrzymywanie i zwiększanie liczebności obiektów sportowych oraz terenów rekreacyjnych, zakładanie placów gier na osiedlach, troska o szkolne urządzenia sportowe, itp.).
2. Stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości uprawiania ruchu i sportu na bazie szkół oraz innych obiektów sportowych.
3. Prowadzenie kół zainteresowań i zajęć przedmiotowych na terenie placówek opiekuńczo-wychowawczych celem zapewnienia wszechstronnego rozwoju dzieciom i młodzieży oraz zyskania przez nich lepszego rozumienia świata i problemów społeczności lokalnej.

4. Prowadzenie działalności świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin patologicznych.
5. Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań przez organizowanie imprez masowych aktywizujących społeczność lokalną, np. festyny z okazji Dnia Dziecka, turnieje sportowe, konkursy na plakat o tematyce prozdrowotnej.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i sięgania po środki odurzające, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym naciskiem na nabywanie praktycznych umiejętności psychologicznych (programy typu: Odłot, II Elementarz, NOE, Nasze Spotkania, Zanim Spróbujesz i inne).
2. Organizowanie autorskich programów profilaktycznych odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne, tj. kompletny scenariusz zajęć, profesjonalnie przygotowani realizatorzy.
3. Organizowanie kursów i programów profilaktycznych dla rodziców, dotyczących umiejętności rozmawiania z dziećmi nt. alkoholu i problemów uzależnień np. „Program Profilaktyki domowej”.
4. Utrzymanie gminnego telefonu zaufania „Splin”.
5. Prowadzenie i organizowanie szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych, mających bezpośredni kontakt z osobami uzależnionymi. Wspieranie szkoleń w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz nabywania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
6. Rozpowszechnianie informacji w środkach przekazu (zwłaszcza lokalnych) o istnieniu i działaniu grup terapeutycznych, samopomocowych, trzeźwościowych.
7. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszury, ulotki) o tematyce prozdrowotnej i na temat uzależnień.
8. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych (konferencje, konkursy, wystawy itp.).
9. W miejscach sprzedaży napojów alkoholowych uwidocznienie informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym wraz z informacją, że złamanie zakazu spowoduje cofnięcie koncesji.
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi, mająca na celu promocję zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów.
11. Przeprowadzenie szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sprzedawców) – kontynuacja wdrażania programu „Chrońmy młodość”.
12. Wprowadzenie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych związanych z piciem alkoholu oraz interwencji uczących ograniczenia nadmiernego picia lub kierujących na leczenie odwykowe.
13. Organizowanie badań i lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych istniejących zasobów oraz efektów prowadzonych działań (opracowanie gliwickiej mapy problemów alkoholowych).

III. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

1. Prowadzenie szerokiej oferty grupowych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podnoszących jakość świadczonych usług w lecznictwie odwykowym.
3. Udostępnianie rzetelnych informacji o możliwości korzystania na terenie Gminy z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.
4. Wspieranie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników lecznictwa odwykowego, podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
5. Wspomaganie działalności środowisk wzajemnej pomocy (grupy samopomocy oraz Klub Abstynentów).

IV. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie bezpłatnych konsultacji prawnych.
2. Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Help”.
3. Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
4. Wspieranie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie.
5. Organizowanie szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych na temat przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy między służbami społecznymi.
6. Wdrażanie nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej - „Niebieskie karty”.
7. Prowadzenie edukacji publicznej nt. przemocy domowej (np. druk ulotek, rozpowszechnianie broszur, poradników).
8. Podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a zwłaszcza:
 - a) prowadzenie rozmów profilaktycznych, motywujących do podjęcia leczenia dobrowolnego,
 - b) kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia alkoholowego,
 - c) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
 - d) kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
9. Dofinansowanie działalności Miejskiej Izby Wytrzeźwień w Gliwicach.

Zasady wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu tymi napojami

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży wydaje się i cofa podmiotom gospodarczym z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 28 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w oparciu o zasady określone niniejszą uchwałą.

1. Ustala się limit 500 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu za wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
2. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz do spożycia na miejscu wydaje się na okres 4 lat , przy czym za każdy kolejny rok wnoszona jest do budżetu miasta opłata za zezwolenia ustalana zgodnie z treścią art.11 ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi , Zachowując moc zezwolenia wydanego na podstawie dotychczasowych przepisów jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą uchwałą.
3. Nie można wydawać zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia na miejscu, jeżeli lokal usytuowany jest w odległości mniejszej niż 50 m od szkół , przedszkoli, zakładów opiekuńczych i wychowawczych dla dzieci, placów zabaw, oraz czynnych miejsc kultu religijnego.
4. Nie można wydawać zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w handlu obwoźnym
5. Nie można wydawać zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w obrębie niestrzeżonych plaż i kąpielisk.
6. Sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa przeznaczonych do spożycia na miejscu może być prowadzona poza punktem w sezonowych ogródkach kawiarnianych pod warunkiem udokumentowania prawa do zajęcia terenu oraz rozszerzenia zezwolenia,
7. Do wniosku o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należy dołączyć :
 - a/ tytuł prawny do zajmowania lokalu
 - b/ opinię Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w przypadku wystąpienia o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych z konsumpcją na miejscu
 - c/ aktualny wypis z rejestru działalności gospodarczej
 - d/ dokument uprawniający do zajęcia terenu / tylko w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z pkt-em 6 Załącznika

Wiceprezident Wydziału
mgr Irena Dąbrowska

8. Sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych / z wyłączeniem piwa/ w wolnostojących punktach handlowych / kioski, pawilony / może być prowadzona tylko w przypadku gdy powierzchnia użytkowa punktu nie jest mniejsza niż 30 m².
9. Dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu nie można wydawać zezwoleń na sprzedaż detaliczną alkoholu.
10. Prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych w lokalach i punktach usytuowanych w budynkach wielomieszkańczych w godzinach 22.00- 6.00 wymaga uzyskania zgody właścicieli budynku.
11. Podmiot gospodarczy jest zobowiązany wnieść roczną opłatę za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do kasy gminy. Dowód wpłaty należy przechowywać dla celów kontroli . Niewniesienie rocznej opłaty za zezwolenie powoduje, że zezwolenie wygasa i podlega zwrotowi do Urzędu Miasta.
12. Zezwolenie cofa się w przypadkach określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz nieprzestrzegania zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych , określonych niniejszą uchwałą , a w szczególności w przypadku powtarzającego się w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez daną placówkę.
13. Podstawę cofnięcia zezwoleń stanowi dokumentacja potwierdzająca nieprzestrzeganie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych sporządzona przez conajmniej jedną z niżej wymienionych instytucji:
 - a/ Straż Miejską
 - b/ Policję
 - c/ Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - d/ Prokuraturę
 - e/ Sąd Powszechny
14. Kontrolę rocznych opłat za zezwolenia oraz kontrolę zgodności sprzedaży napojów alkoholowych z zezwoleniem i przyjętymi zasadami prowadzi Straż Miejska.

